

2

Yaşadıkça

1. Gençlik Başımda Duman

1 Tamamlayalım

1. Böyle tembel tembel otur *duğun sürece* iş bulman imkansız.
2. Şimdi arabamla trafiğe çıkmaya biraz korkuyorum ama zaman geç _____ ve deneyim kazan _____ bu korkumu yeneceğime inanıyorum.
3. Evliğimiz _____ bir gün bile birbirimize kötü bir söz söylemedik.
4. Fabrikalar çoğal _____ doğa kirlenmeye devam edecek.
5. O kadar güzel vakit geçirdik ki, otur _____ laf lafı açtı.
6. Gelip benden özür dile _____ onunla konuşmayı düşünmüyorum.
7. Üst kattaki gürültücü komşularım bu apartmandan taşın _____ bana uyku yok.
8. İlk başladığımda bu kadar hızlı değildim pratik yap _____ elim alıştı. Artık bir kazağı iki haftada örebiyorum.
9. İnsanlara anlayışlı davran _____ kimseden seni sevmesini bekleme.
10. Üniversite hayatım _____ bir dersten bile başarısız olmadım.
11. Hayatımdan tatlıyı çıkar _____ kilo veremeyeceğimi biliyorum, ama yine de tatlı yemeye devam ediyorum.
12. Derste uyu _____ sınavda başarılı olamazsınız.
13. Sakın soldu diye bu çiçeği atma, o sula _____ kendine gelir. Tekrar çiçek açar.
14. Sanem'i ilk başta iyi tanımiyordum ama onunla konuş _____ çok iyi bir insan olduğunu anladım.
15. Belediye çevre sorunlarına duyarsız kal _____ oy kaybetmeye devam edecektir.
16. Sen hakkını savun _____ kimse senin suçsuz olduğunu anlayamaz.
17. Elinizdeki parayı tasarruflu harca _____ ev sahibi olmanız mümkün.
18. Bu kremi sür _____ cildiniz zaman içinde yumuşacık olacak.
19. Önce kendi ülkemizden uzakta çok zorluk çektik ama zaman geç _____ buradaki hayata da alıştık.
20. Merak etmeyin, yanınızda ben ol _____ başınıza hiçbir şey gelmez.
21. Köpeğim büyü _____ ona evde bakmak zor gelmeye başladı.
22. Bu dizideki hikaye uza _____ dizinin izlenme oranları düştü.
23. İyi beslen _____ sağlıklı bir görünüme sahip olamazsın.
24. Yemeklerimi eleştir _____ size hiçbir şey pişirmeyeceğim.
25. Kitabın ilk sayfaları biraz sıkıcı gelebilir ama okumaya devam et _____ kendinizi kitaptaki olaylara kaptıracaksınız.

2 Tamamlayalım

1. _____ daha çok sevmeye başladım.
2. _____ başarılı olmamanız için bir sebep yok.
3. _____ evinize hiç misafir gelmez.
4. _____ bir anlaşmaya varmamız mümkün değil.
5. _____ sokaktaki insanlarla Türkçe konuşmak daha kolay gelmeye başladı.
6. _____ dünyadaki doğal kaynaklar hızla tükenecektir.
7. _____ ünlü olman mümkün değil.
8. _____ hiçbir şey anlayamazsınız.
9. _____ yeteneğin körelir.
10. _____ insanlar hayatın değerini daha iyi anlarlar.

3 İşaretleyelim

- Her şeye olumsuz _____ hiçbir işin yolunda gitmez.
 yaklaştıkça yaklaştığın sürece
- Bu kadar seçici _____ evlenmen çok zor.
 olduğun sürece oldukça
- Göz yaşlarınızı tutmayın, _____ açılırsınız.
 ağladıkça ağladığınız sürece
- Zaman _____ yeni işime uyum sağladım.
 geçtiği sürece geçtikçe
- Benimle bu şekilde _____ dediklerinizi yapmayacağım.
 konuştuğum sürece konuştuğunuz sürece
- Bu yaptığınız iyilikleri _____ unutmayacağım.
 yaşadıkça yaşadığım sürece
- Ben konuyu kapatmaya _____ o sorularıyla beni bunaldı.
 çalıştığım sürece çalıştıkça
- Önceden uzun yolculuklardan sonra kendimi çok yorgun hissedirdim. İşim gereği yolculuk _____ vücudum uzun yollara alıştı.
 yaptığım sürece yaptıkça
- Eskiden güzel yemek yapamazdım, evlendikten sonra yemek _____ yeteneğim gelişti. Şimdi herkes yemeklerime hayran.
 yaptıkça yaptığım sürece
- Saatler _____ hepimizin gerginliği artıyordu.
 ilerledikçe ilerlediği sürece

4 Tümce yazalım

- olmanı / sürece / mutlu / dilerim / yaşadığın / hep _____
- konuda / alçaltmadığın / istemiyorum / hiçbir / sesini / sürece / seninle / konuşmak _____
- kat / konferans / arttı / heyecanımız / yaklaştıkça / saat / bir / daha _____
- konserler / hayatım / verdim / bir / boyunca / dört / sanat / yanında / ülkemin _____
- aldığım / verdim / gezip / gençken / kendime / nefes / yeri / sürece / görmek / her / için / söz _____

5 Yerleştirelim

ettikleri sürece • boyunca • yaşadıkları sürece
yayınlandıkça • süresince

İpek Ongun ve Gençlik

1961 yılında Amerikan Kız Koleji Edebiyat Bölümü'nden mezun olan İpek Ongun, yazı yaşamına 1980'de yazdığı Mektup Arkadaşları'yla başladı. Bu kitabının ardından Kamp Arkadaşları ve Afacanlar Çetesi adlı çocuk kitaplarını yazdı.

Daha sonra yazdığı "Yaş On Yedi" ve "Bir Genç Kızın Gizli Defteri" adlı yapıtlarıysa gençlik dönemi _____ insanların beğeniyle okuduğu kitaplar arasında yerini aldı. İpek Ongun, gençlik romanlarından sonra, gençlere _____ ışık tutma niteliğinde olan yaşam kültürü ve kişisel gelişim gibi konularda bir üçleme yazdı. Adları sırasıyla Bir Pırlıdır Yaşamak, Bu Hayat Sizin ve Lütfen Beni Anla olan bu kitapların ilki 1991 yılında TÜYAP'ta "Altın Kitaplar Ödülü"nü aldı. Bu alanda yeni kitapları _____ çeşitli okul ve demekler tarafından ödülle layık görüldü.

Bu çalışmalardan sonra tekrar romana dönen Ongun, Bir Genç Kızın Gizli Defteri'nin devamı olan; Arkadaşlar Arasında, Kendi Ayakları Üstünde, Adım Adım Hayata, İşte Hayat, Şimdi Düğün Zamanı ve son olarak da Hayat Devam Ediyor kitaplarını yazdı.

Gençlere hayatları _____ önce kitabı ve okumayı sevdirmiş, sonra ise sorgulayarak düşünen bir kafaya sahip olmanın önemini vurgulamıştır. Bu arada hayatlarına devam _____ yaşama sevinci ve bilinci taşımanın önemini belirterek gençlere hizmet sunmaya çalışmaktadır. İpek Ongun bir yazar olarak çıkış noktasını "gence hizmet" olarak belirlemiştir.

2.2 Hayatınızda Kim Var?

6 Tamamlayalım

1. Dans kurslarımıza eşinizle beraber katıl *abileceğiniz gibi* yalnız katılıp buradaki kursiyerlerimizden biriyle de çalışabilirsiniz.
2. Burada olduğun haberini alınca ceketimi kap _____ evden çıktım.
3. Bazen ben de bu konuda senin düşün _____ gibi olumsuz düşünüyorum ama yine de umudumu kaybetmiyorum.
4. Bugüne kadar her konuda ol _____ bu konuda da kendisini haklı bulacağından hiç şüphem yok.
5. Hiçbir işe elini sür _____ ayakaltında dolaşip benim işlerimi bitirmeme de engel oluyorsun.
6. Otele gittiğimiz zaman sizin de gör _____ çevrede iyi vakit geçirebileceğiniz yerler var.
7. A: Selam Gürkan, geldin mi?
B: Gör _____ geldim!
8. Ünlü şarkıcı konser sonrasında gazetecilerin sorularını yanıtla _____ fotoğrafının çekilmesine de izin vermedi.
9. A: Alo, merhaba Denizciğim. Nasıl gidiyor?
B: Selam Ayça. Fena değil canım. Bil _____ işte, değişen bir şey yok.
10. Hanımefendi, size az önce de açıkla _____ faturanız olmadan ürününüzü değiştiremem. Lütfen ısrar etmeyin.
11. Yeni ürünümüzün reklamı önümüzdeki haftalarda pek çok dergide yer al _____ ulusal televizyon kanallarında da görülecek.
12. Kursumuza buraya gelip yetkililerle görüşerek kayıt yaptır _____ internet üzerinden online olarak da yaptırabilirsiniz.

7 Eşleyelim

1. Sevda geçer yalan olur, sonra sokar yılan olur.
 Varlıklı, iyi ve mutlu günlerimizde bizimle dostluk kuran, arkadaşlık eden, yanımızdan ayrılmak istemeyen çok olur. Ancak işlerimizin kötü gittiği, üzüntülerimizin arttığı, felaketlerin bizi boğmaya çalıştığı günlerimizde İyi ve mutlu günlerimizde olduğu gibi, bizi yalnız bırakmayan, sıkıntılarımızı paylaşan kişiler gerçek dostlarımızdır.
2. İğneyi kendine, çuvaldızı başkasına batır.
 Dostlar hiçbir çıkar kaygısı gütmeden yaklaşır insana. Düşmanların aksine, insanın iyiliğini isterler. Bu bakımdan dostlarımız eksiklerimizi, kusurlarımızı, yanlışlarımızı yüzümüze karşı söylemekten çekinmezler. Bizi memnun etmek için değil doğruyu göstermek için konuşurlar. Amaçları bizi düzeltmek, üzücü de olsa gerçeği yüzümüze söylemektir.
3. Akriba (dost) ile ye, iç, alışveriş etme.
 Hemen her alışverişin temelinde çıkar yatar. Bu çıkarlar insanları çatışmaya sürükleyip tatsızlıklara yol açabilir; sonuçta ortaya kırıcı, incitici davranışlar çıkar. Bu nedenle dostlukları bozma ihtimali olan, çıkara dayalı durumlardan uzak durmak gerekir.
4. Dost acı söyler.
 Bir yerde, toplumda, grupta duygu ve düşünce birliği, uyum varsa huzur ve düzen de oradadır.
5. Nerde birlik, orda dirlik.
 Aşk, başlangıçta sevenleri birbirine bağlayan güçlü bir bağdır. Fakat bittiği anda bu bağ kopar; hatta kısa zaman sonra yerini karşılıklı olan nefrete bırakır.
6. Dost kara günde belli olur.
 Hoşlanılmayan bir davranışın en küçüğünü, başkalarından önce kendimizde deneyip etkiyi görmeli; ondan sonra bunun daha büyüğünü başkalarına uygulamanın ne denli uygun olup olmayacağına karar vermeliyiz.

8 Anlamını bulalım

1. Serpil Hanım, bundan sonra belinize biraz daha dikkat etmeniz gerekcek. Bugüne kadar yaptığınız gibi ağır sporlar yapmamalısınız.	☐ üstelik ☐ karşıtlık	☒ aynılık ☐ çabukluk
2. Böyle inatçılık yaparak kendin mutsuz olduğun gibi onu da mutsuz ediyorsun.	☐ üstelik ☐ karşıtlık	☐ aynılık ☐ çabukluk
3. Orkun gelecek diye kek yapmıştım ama onun toplantısı varmış. Kapıdan valizini bıraktığı gibi evden çıktı.	☐ üstelik ☐ karşıtlık	☐ aynılık ☐ çabukluk
4. Sigarayı bıraktıktan sonra şu anki şikayetlerinden kurtulacağın gibi başka hastalıklara yakalanma riskini de azaltmış olacaksın.	☐ üstelik ☐ karşıtlık	☐ aynılık ☐ çabukluk
5. Sorunlarını kendisi çözmeye çalışmadığı gibi bizim ona yardımcı olmamıza da izin vermiyor.	☐ üstelik ☐ karşıtlık	☐ aynılık ☐ çabukluk
6. Aslında olanların hiç biri senin sandığın gibi değil ama açıklama yapmama bile izin vermiyorsun.	☐ üstelik ☐ karşıtlık	☐ aynılık ☐ çabukluk
7. Teknoloji hayat kalitemizi artırabileceği gibi dünyayı çekilmez bir yer haline de getirebilir. Her şey onu doğru kullanıp kullanmadığımızıza bağlıdır.	☐ üstelik ☐ karşıtlık	☐ aynılık ☐ çabukluk
8. Görüşmeye gelen adaylardan hiç birini beğenmedim. Bu meslekte tecrübeli olmadıkları gibi öğrenmeye istekli de görünmüyorlardı.	☐ üstelik ☐ karşıtlık	☐ aynılık ☐ çabukluk
9. Gülbenciğim, sanırım Ayşe'yle aranızda bir yanlış anlama olmuş. Şimdi senden bütün olan biteni bana anlattığın gibi açık açık ona da anlatmanı ve bu tatsızlığa son vermenizi istiyorum.	☐ üstelik ☐ karşıtlık	☐ aynılık ☐ çabukluk
10. Az sonra Petek'i görünce senin de anlayacağın gibi Petek bugünlerde çok keyifsiz. Umarım bugün onu biraz neşelendirebiliriz.	☐ üstelik ☐ karşıtlık	☐ aynılık ☐ çabukluk

9 Eşleyelim

1. Çevrendeki insanlara	☐ bildiğin gibi değil.
2. Ekonomik kriz hızla büyüyor. Bu gidişle Alp	☐ istediğimiz gibi olmuyor. Sürprizlere her zaman hazır olmalıyız.
3. Toplantı öncesinde sizlere söylediğimiz gibi bu toplantının amacı	☐ uzun süre para kazanamayacağı gibi mağazayı kapatmak zorunda bile kalabilir.
4. Biz buralara gelmeyeli her şey o kadar değişmiş ki	☐ olaylar senin düşündüğün gibi gelişmemiş olabilir.
5. Hayatta her şey	☐ sınavı bitirdiği gibi sınıftan çıktı.
6. Bence Merfi suçlamadan önce onunla konuşmalısın,	☐ kabul etmeyeceği gibi kendisinin bu işe uygun olduğunu düşündüğümüz için bize sinirlenebilir.
7. Spor merkezimize üye olarak	☐ diğer çalışanlara davrandığınız gibi toleranslı davranmadığınıza inanıyorum.
8. Sanırım çok acelesi vardı,	☐ spor salonumuzdan yararlanabileceğiniz gibi spa hizmetlerimizden de indirimli olarak yararlanabilirsiniz.
9. Bence Derya iş teklifimizi kesinlikle	☒ sana davranılmasını istediğin gibi davranmalısın.
10. Bu şirkette bana	☐ önümüzdeki yıla dair hedeflerimizi beraberce belirlemek.

2.3 Eyvah! Yaşlanıyorum!

10 Yerleştirelim

anlattığın kadar • korktuğunuz kadar • alacak kadar istemediğim kadar • mümkün olduğu kadar geçebileceği kadar • konuştuğu kadar • sanıldığı kadar yediğin kadar • olmadığı kadar • okuduğun kadar olduğu kadar • yaşayabileceği kadar • görebileceği kadar anlayamayacağı kadar • yetecek kadar

1. Film senin anlattığın kadar etkileyici gelmedi bana.
2. İnsan _____ dinlemesini de bilmeli.
3. Diyet yaptığım için _____ az kalorili ve sağlıklı yiyecekler tüketmeye çalışıyorum.
4. Kapadokya'daki yeraltı şehirleri gerektiğinde tüm halkın _____ genişletilmiştir.
5. Fazlasını istemiyorum, geçinmeme _____ param olsun, yeter.
6. Şu spor gazetelerini _____ kitap okusan senden kültürlüsü olmazdı.
7. Merak etmenize gerek yok, hastanızın durumu _____ ciddi değil.
8. Bu yaşıma gelinceye dek durmadan çalışıp _____ büyük bir servet sahibi oldum ama yine mutlu değilim.
9. Sigarayı bırakmak _____ zor değil, sadece biraz istek ve irade gerekiyor.
10. Son günlerde kendini hiç _____ mutlu ve huzurlu hissettiğini söylüyordu.
11. Bazı çizgi filmler küçük yaştaki çocukların _____ karmaşık bilgiler içeriyor.
12. Çocuklarımızın _____ yakın bir gelecek içinde Dünya'nın ısısı iki derece daha artacakmış.
13. Ben senin _____ yesem fil gibi olurum, sen nasıl böyle zayıf kalıyorsun, hayret!
14. Mağaranın girişi ancak küçük bir çocuğun _____ dar olduğu için içeriye girip fotoğraf çekemedik.
15. Ünlü futbolcu saha içinde _____ saha dışında da sempatik tavırlar sergileyerek taraftarların sevgisini kazanmayı başardı.
16. Dedem hep ucuz mal _____ zengin olmadığını söylerdi.

11 İşaretleyelim

1. Hepinizin bil _____ firmamız yeni yatırımlar yapma kararı aldı.
 -diği kadar -diği gibi
 -eceği gibi -dikçe
2. Türkçeyi öğren _____ Türk kültürüne olan merakım daha da arttı.
 -diğim sürece -diğim gibi
 -diğim kadar -dikçe
3. Onu tanı _____ görün _____ bilgili ve kültürlü bir insan olmadığını anladım.
 -diğim sürece/-dügü gibi
 -diğim gibi/-dügü kadar
 -dikçe/-dügü kadar
 -diğim kadar/-dügü gibi
4. Alternatif tıp hakkında yazmış olduğum bu kitapta herkesin anla _____ basit bir dil kullanmaya özen gösterdim.
 -yabildiği kadar
 -yabileceği kadar
 -diği gibi
 -diği sürece
5. Zor günlerimde bana yaptığınız yardımları ya _____ unutmuyacağım.
 -diğim sürece -dikçe
 -diğim kadar -diğim gibi
6. Ersin'in çenesi bir açıldı mı anlat _____ anlatır, susmak bilmez.
 -tiği kadar -tikçe
 -tiği gibi -tiğince
7. Lütfen beni dikkatle izleyip ayak figürlerini benim yap _____ yapmaya çalışın.
 -tiğim sürece -tiğim gibi
 -tiğim kadar -acağım kadar
8. İste _____ üniversite oku, kendini geliştir _____ iş hayatında başarılı olamazsın.
 -diğin sürece/ -tirmedikçe
 -diğin gibi/-tirmedikçe
 -diğin kadar/-tirmedığın sürece
 -dikçe/-tirmedığın sürece

12 Yeniden yazalım

1. Sen yeterince konuştuğun, biraz dinlemeyi de bil.
Sen konuşacağın kadar konuştun, biraz dinlemeyi de bil.
2. Can hem matematik hem de edebiyat dersinde başarılı bir öğrenci.

3. Tatil boyunca yeterince dinlendiniz, artık iş zamanı!

4. Sempozyumda sunduğunuz bildiri hem ilginç hem de düşündürücüydü.

5. Merak etme, sırrını kimseye söylemem. O kadar aptal değilim.

6. Ağabeyimle çok iyi anlaşırım ama ablamla o kadar iyi anlaşamam.

7. Çetin hem yakışıklı hem de kibar bir gençtir.

8. Serkan eşi için her şeyini feda edebilir. O kadar aşık eşine.

13 Tamamlayalım, sürdürelim

Bu yaşıma gelene kadar öyle çok şey öğrendim ki... Mese-la, kimseyi beni sevmeye zorla mayacağımi ve herkesi sevmemin mümkün ol _____; güveni geliştirme-nin yıllar, yıkanın ise, yalnızca bir dakika al _____; yaşamımda nelere değil, kimlere sahip olduğumun önem taşı _____; tepkilerimi denetlemezsem tepkileri-min yaşamımı denetle _____; paranın ucuz bir başarı ol _____; düştüğümde beni tekmeleyece-ğini düşündüğün bazı kişilerin beni kaldırmak için elini uzat _____; iki insanın aynı şeye bakıp tümüyle farklı şeyler gör _____; aşık olmanın ve aşkı ya-şamamanın pek çok çeşidi ol _____; her koşulda dürüst kalanların daha uzun yol al _____; _____ öğrendim.

14 Eşleyelim, yerleştirelim

saçına ak düşmek • bir yastıkta kocamak
bir ayağı çukurda olmak • elden ayaktan düşmek
ununu elemek, eleğini asmak
yaşına başına bakmamak

1. Saçları beyazlamak: Saçlarına ak düşmek
2. İleri bir yaşa ulaşmak üzere olmak: _____
3. Ölüme çok yaklaşmış olmak: _____
4. Yürüyemez, çalışamaz olmak: _____
5. Yaşının kaç olduğunu umursamamak: _____
6. Karı-koca uzun yıllar yaşamak: _____

1. _____ kimseye muhtaç olmayalım diye üç beş kuruş kenara koyuyoruz.
2. Koskoca adam _____ sokakta çocuk-larla top oynuyor!
3. Allah _____, ikisi de birbirlerine çok ya-kışıyorlar.
4. Dedem "Benim _____, artık tarlayla bahçeyle ilgilenemem." deyip çiftliği babama ver-miş.
5. Çocuk okutacağız diye çalışmaktan _____.
6. Ben artık _____, şimdiden sonra emek-liliğimin tadını çıkarmak istiyorum.